

Utlåtande 2017:64 RI (Dnr 106-539/2016)

Stockholms möjligheter till ett ökat företagande hos nyanlända

Motion (2016:36) av Yvonne Fernell-Ingelström (M)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2016:36) av Yvonne Fernell-Ingelström (M) om Stockholms möjligheter till ett ökat företagande hos nyanlända anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Yvonne Fernell-Ingelström (M) menar i en motion till kommunfullmäktige att det behövs fler vägar in på arbetsmarknaden och att en väg för att uppnå detta är ökat entreprenörskap. Därför behöver Stockholm ett bra företagsklimat där människor vågar investera i att starta, driva och utveckla framgångsrika företag.

I motionen föreslås att:

- Stockholms stad ska eftersträva att ligga i framkant när det gäller att ta tillvarata nyföretagssamheten hos nyanlända
- Stockholm stad ska vara bland topp fem kommuner i Svenskt Näringslivs årliga ranking av företagsklimatet i Sverige

- SBR får i uppdrag att kartlägga de faktorer som försvårar, förhindrar, och fördröjer möjligheten att starta eget. Samt att komma med förslag på en efterföljande åtgärdsplan
- staden tar initiativ till möten där nyanlända med intresse för företagande tidigt får möjligt till rådgivning
- utbildningen i Svenska för företagare (SFF) kompletteras med affärssvenska

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden och Stockholms Stadshus AB, som i sin tur har remitterat vidare till dotterbolaget Stockholm Business Region AB (SBR).

Stadsledningskontoret instämmer i motionärens ambitioner att underlätta för stockholmare att starta och driva företag, och delar synen på vikten av ett gott företagsklimat, men anser generellt sett att staden inte bör anta målsättningar som baseras på placeringar på rankinglistor, eftersom placeringen kan vara beroende av andra kommuners resultat och inte stadens eget arbete.

Arbetsmarknadsnämnden anser att SBR är den verksamhet inom staden som är mest lämpad att ur ett helhetsperspektiv besvara frågan om hur stadens arbete med nyetablering av företag och arbetet med att utveckla företagsklimatet i Stockholm framöver bör se ut.

Stockholms Stadshus AB konstaterar att flera av insatserna som föreslås i motionen redan bedrivs av SBR i enlighet med bolagets ägardirektiv.

Mina synpunkter

Stockholm ska vara möjligheternas stad. Här ska människor kunna utvecklas och växa. Oavsett om de är födda i staden eller har flyttat hit. Som motionären skriver växer vår stad vilket är glädjande. Jag anser att det är viktigt att ta tillvara på alla nyinflyttades kunskap, erfarenhet och kreativitet. Att många flyttar till staden innebär även en utmaning och ställer höga krav på arbetet för att underlätta etablering för nyanlända. Därför är det viktigt att staden ständigt utvecklar och omprövar verktyg som används och insatser som görs.

Som remissinstanserna konstaterar görs ett stort arbete idag för att möjliggöra för fler att kunna ha ett arbete och gå till egen försörjning. Många av förslagen som tas upp i motionen är verksamheter som redan bedrivs inom

staden eller erbjuds av staden. Det handlar om alltifrån Svenska För Företagare, stöd och rådgivning till nystartade företag till informationsmöten för nyanlända som är nyfikna på att starta egna företag.

Stockholm Business Region AB, SBR, har den centrala rollen att samordna och utveckla stadens verksamheters bemötande av näringslivets behov, både avseende nya och befintliga företag, genom en nära relation med företagen. Startup Stockholm som ger kostnadsfri affärs- och innovationsrådgivning är en viktig verksamhet som har fått utökade resurser för att fler ska kunna starta företag. Resursförstärkningen har bland annat lett till att rådgivning kan ges på fler språk. I uppdragen till SBR betonas att entreprenörskap och eget företagande bland utrikes födda ska stödjas. Särskilt viktigt ser vi att det är att främja företagande av kvinnor med utländsk bakgrund. I linjen med vår politiska vilja har SBR även uppdraget att öka närvaron i ytterstaden för att fler målgrupper ska kunna nås. Möjligheter ska ges för fler att utveckla potentialen till företagande och nyföretagande. Arbetet för att utveckla Stockholm som en företagsvänlig stad är viktig. En målsättning som vi förhoppningsvis delar över partigränserna och kan samverka kring.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2016:36) om Stockholms möjligheter till ett ökat företagande hos nyanlända av Yvonne Fernell-Ingelström (M)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2016:36) av Yvonne Fernell-Ingelström (M) om Stockholms möjligheter till ett ökat företagande hos nyanlända bifalls.
2. Därutöver anför följande.

I en tid när Stockholm växer snabbast i Europa behöver alla möjligheter tas tillvara för att undvika höga trösklar in på arbetsmarknaden, som kan leda till ett framtida utanförskap.

Personer med svagare utbildningsbakgrund och utrikes födda har framförallt svårt att tillräckligt snabbt bli delaktiga i den svenska arbetsmarknaden, vilket leder till en försämrad integration. Det tar idag i snitt mellan 7–8 år innan nyanlända kommer in på

den svenska arbetsmarknaden. Alla tänkbara vägar för att förkorta denna långa väg måste därför självfallet tas tillvara.

Det finns ett bristande intresse från majoritetens sida för det faktum att Stockholm sedan 2014 har tappat 74 platser i Svenskt Näringslivs årliga ranking av företagsklimatet i Sveriges kommuner. När det gäller kommunpolitikernas attityder till företagande ligger Stockholm på plats 219. Detta är oacceptabelt, för Stockholm, våra invånare och vår framtid. Mot bakgrund av den senaste tidens starka flyktingström till Sverige och framförallt till storstäderna behöver vi satsa på fler vägar, som leder till arbete. Det går inte att då välja bort ökad stimulans till företagande för gruppen nyanlända.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:36) av Yvonne Fernell-Ingelström (M) om Stockholms möjligheter till ett ökat företagande hos nyanlända anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 8 mars 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
K A R I N W A N N G Å R D

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Cecilia Brinck, Johanna Sjö, Jonas Nilsson och Lars Jilmstad (alla M) och Lotta Edholm (L) och Karin Ernlund (C) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Erik Slottner (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Yvonne Fernell-Ingelström (M) menar i en motion till kommunfullmäktige att det behövs fler vägar in på arbetsmarknaden och att en väg för att uppnå detta är ökat entreprenörskap. Därför behöver Stockholm ett bra företagsklimat där människor vågar investera i att starta, driva och utveckla framgångsrika företag.

I motionen föreslås att:

- Stockholms stad ska eftersträva att ligga i framkant när det gäller att ta tillvarata nyföretagssamheten hos nyanlända
- Stockholm stad ska vara bland topp fem kommuner i Svenskt Näringslivs årliga ranking av företagsklimatet i Sverige
- SBR får i uppdrag att kartlägga de faktorer som försvårar, förhindrar, och fördröjer möjligheten att starta eget. Samt att komma med förslag på en efterföljande åtgärdsplan
- staden tar initiativ till möten där nyanlända med intresse för företagande tidigt får möjligt till rådgivning
- utbildningen i Svenska för företagare (SFF) kompletteras med affärssvenska

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden och Stockholms Stadshus AB, som i sin tur har remitterat vidare till dotterbolaget Stockholm Business Region AB (SBR).

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 september 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm är beroende av att företag startar, växer och skapar nya arbetstillfällen. Stadsledningskontoret instämmer därför i vikten av att stötta invånare som vill starta eget företag. Enligt kommunfullmäktiges budget 2016 ska Stockholm vara en attraktiv stad för småföretagare, och det lokala näringslivet ska stärkas genom utvecklad företagarservice och rådgivning. Entreprenörskap och eget företagande bland kvinnor

och utrikesfödda ska särskilt stödjas.

Staden bedriver i dagsläget ett aktivt arbete för att uppmuntra och underlätta företagande. Exempel på aktiviteter är:

- Samarbete med organisationer som ger stöd, råd och möjligheter att nätverka till blivande och befintliga företagare. Bland dessa organisationer finns Almi företagspartners som har rådgivning som särskilt riktar sig till entreprenörer med utländsk bakgrund.
- Starta-eget-aktiviteter för inskrivna inom Jobbtorg Stockholm.
- Nyanlända har möjlighet att läsa Svenska för företagare (SFF).

Enligt stadens budget 2016 ska entreprenörskap och egenföretagande bland kvinnor och utrikesfödda särskilt stödjas. Som en del av detta har stiftelsen Start-Up Stockholm fått i uppdrag genom Stockholm Business Region att arbeta med att främja kvinnligt företagande bland utrikesfödda kvinnor. Under året ska samarbetet med Start-Up Stockholm utvecklas för att möjliggöra egenföretagande som en väg till försörjning för studerande och personer inskrivna på Jobbtorg Stockholm.

Stadsledningskontoret instämmer i motionärens ambitioner att underlätta för stockholmare att starta och driva företag, och delar synen på vikten av ett gott företagsklimat.

Kontoret anser generellt sett att staden inte bör anta målsättningar som baseras på placeringar på rankinglistor, eftersom placeringen kan vara beroende av andra kommuners resultat och inte stadens eget arbete.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 augusti 2016 följande.

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Reservation anfördes av Johanna Sjö m.fl. (alla M) samt Johan Fälldin (C), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Ofelia Namazova (KD), *bilaga 1*.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 18 augusti 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att ett bra företagsklimat och fler möjligheter för stockholmare att etablera sig på arbetsmarknaden är viktigt för den fortsatta utvecklingen av arbetsmarknaden i Stockholm. Att staden har höga mål och erbjuder såväl stöd som insatser av hög kvalitet för att tillvarata kompetens, öka entreprenörskapet och främja etableringen av nya företag i Stockholm är därför av stor betydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen erbjuder (som redogörs för i annat ärende AMN 2016-0089-01.06) insatser för att främja egenföretagande till personer inskrivna på Jobbtorg Stockholm. Därutöver samverkar förvaltningen med Start-Up Stockholm för att erbjuda feriejobb med inriktning mot entreprenörskap.

I arbetet med att stödja och utveckla nyetablering av företag i Stockholms stad har Stockholm Business Region enligt budget ett övergripande uppdrag. I budget har SBR också specifika uppdrag gällande att främja nyföretagande bland utlandsfödda i allmänhet och kvinnor i synnerhet. SBR arbetar också utifrån det högt satta målet att Stockholm ska bli Europas ledande hållbara tillväxtregion till 2020. Förvaltningen anser därför att SBR är den verksamhet som är mest lämplig att ta ställning till och besvara frågor kring hur stadens arbete med nyetablering av företag och arbetet med att utveckla stadens företagsklimat framöver bör se ut.

SFF utbildningen är en del av Stockholms läns samarbete med Svenska för yrkesutbildade (SFX) och tillhandahålls av Botkyrka kommun. Stockholms läns samordnare för SFX utbildningarna och Botkyrka kommun påbörjade i maj i år ett arbete med att se över SFF utbildningen i syfte att se på utbildningens uppbyggd och hur den presenteras externt i andra kommunerna inom regionen. Resultatet av detta arbete förväntas kunna presenteras under hösten.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 11 augusti 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Underremiss

Stockholm Business Region AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm Business Region (SBR) samt dess dotterbolag Invest Stockholm arbetar för att Stockholm ska erbjuda bästa möjliga förutsättningar för befintliga företag att växa och för nya företag att starta och etablera sig i Stockholm. För att få fler människor att starta sitt egna företag har bolaget ett långsiktigt samarbete med Stiftelsen Start-Up Stockholm som har i uppdrag att arbeta med nyföretagande och företag i tidiga tillväxtskeden. Start-Up Stockholm är den enskilt största aktören inom nyföretagar- och innovationsrådgivning i Sverige och dess kunder speglar samhället i stort (60 procent kvinnor och 25 procent med utländsk bakgrund). Start-Up Stockholms rådgivningsmetodik är mycket framgångsrik och skapar en bred plattform för

nyföretagsamheten i Stockholm. SBR anser att det är viktigt att rådgivningsmetodikerna är densamma oavsett målgrupp. Bolaget ser samtidigt att det, inom ramen för rådgivningsmetodikerna, går att utveckla verksamheten för att bli än mer effektiv samt för att nå nya målgrupper. Start-Up Stockholm gör nu detta genom bl.a. ökad marknadsföringsinsatser, bättre närvaro i ytterstaden och utökat samarbete med ALMI och IFS.

För att nå fler målgrupper har en mobil rådgivningsenhet skapats, en ambulerande buss. Bussens ökade närvaro i kombination med utökat samarbete med stadens Jobbtorg, stadsdelsförvaltningar m.fl. kommer ge staden nya möjligheter att skapa förutsättningar för nyföretagande. Start-Up Stockholms utökade samarbete med IFS som rör rådgivning på andra språk än svenska och engelska kommer också vara en del i att ta tillvara nyföretagsamheten hos nya målgrupper, däribland nyanlända.

Avseende motionärens fråga om näringslivsrankingarna anser bolaget att staden bör följa upp hur stadens service till näringslivet utvecklas genom Nöjd-Kund-Index. En undersökning som genomförs årligen av Stockholm Business Alliance och Sveriges Kommuner och Landsting.

Avslutningsvis kan Stockholm Business Region konstatera att många av frågorna som motionären efterlyser redan är under arbete och i enlighet med de ägardirektiv som bolaget följer. Bolaget vill därtill tillägga att ovan beskrivna aktiviteter även fortsättningsvis bör hanteras genom Start-Up Stockholm.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen anser att det är viktigt för staden att, både ur ett arbetsmarknadsperspektiv och ur ett försörjningsperspektiv, ha ett välfungerande näringsliv för att uppnå bl.a. inriktningsmålet om ett ekonomiskt hållbart Stockholm. Staden bör sträva efter att erbjuda bästa möjliga förutsättningar för att både befintliga och nya företag ska kunna etablera sig och växa i staden.

Flera av insatserna som föreslås i motionen bedrivs redan av SBR i enlighet med bolagets ägardirektiv. I mål och uppgifter för bolaget ingår bl.a. att stärka företagandet för personer med utländsk bakgrund och flera satsningar drivs i samarbete med Stiftelsen Start Up Stockholm.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation anfördes av Johanna Sjö m.fl. (alla M) samt Johan Fälldin (C), enligt följande.

Förslag till beslut

1. Att bifalla motionen.
2. I övrigt anføres följande.

Stockholm kan mer.

I en tid när Stockholm växer snabbast i Europa behöver alla möjligheter tas tillvara för att undvika höga trösklar in på arbetsmarknaden, som kan leda till ett framtida utanförskap. Det är känt, att personer med svagare utbildningsbakgrund och utrikes födda har svårt att tillräckligt snabbt bli delaktiga i den svenska arbetsmarknaden, vilket leder till en försämrad integration. Det tar idag i snitt mellan 7-8 år innan nyanlända kan komma in på den svenska arbetsmarknaden. Alla tänkbara vägar för att förkorta denna långa väg måste självfallet tas tillvara.

Många nyanlända bär på egna företagstraditioner från sina hemländer och har erfarenheter av företagande framförallt inom servicebranschen. Att starta företag kan betyda att fler arbeten även kommer till när företaget expanderar, arbeten som kommer övriga nyanlända tillgodo.

Halva mandatperioden har nu gått och de rödgrönrosa majoriteten hänvisar till olika uppdrag i budget. Men efter drygt 2 år av mandatperioden har inget hänt, inga rapporter eller uppföljningar, som visar på resultat i denna fråga har redovisats. Rätt uppdrag redan efter valet 2014 borde nu visat på resultat för länge sedan. Detta visar på ett bristande intresse från majoriteten. Det är inte bara ord utan handling som gäller.

Vi ser även det bristande intresset från majoritetens sida i Svenskt Näringslivs årliga ranking av Sveriges kommuner där företagsklimatet årligen betygsätts. Stockholm har sedan 2015 tappat 26 platser! När det gäller kommunpolitikernas attityder till företagande ligger Stockholm på plats 200! Detta är oacceptabelt, för Stockholm, våra invånare och vår framtid. Mot bakgrund av den senaste tidens starka flyktingström till Sverige och framförallt till storstäderna behöver vi satsa på fler vägar, som leder till arbete. Det går inte att då välja bort ökad stimulans till företagande för gruppen nyanlända.

Ersätтарыttrande gjordes av Ofelia Namazova (KD), enligt följande.

Stockholm kan mer.

I en tid när Stockholm växer snabbast i Europa behöver alla möjligheter tas tillvara för att undvika höga trösklar in på arbetsmarknaden, som kan leda till ett framtida utanförskap. Det är känt, att personer med svagare utbildningsbakgrund och utrikes födda har svårt att tillräckligt snabbt bli delaktiga i den svenska arbetsmarknaden,

vilket leder till en försämrad integration. Det tar idag i snitt mellan 7-8 år innan nyanlända kan komma in på den svenska arbetsmarknaden. Alla tänkbara vägar för att förkorta denna långa väg måste självfallet tas tillvara.

Många nyanlända bär på egna företagstraditioner från sina hemländer och har erfarenheter av företagande framförallt inom servicebranschen. Att starta företag kan betyda att fler arbeten även kommer till när företaget expanderar, arbeten som kommer övriga nyanlända tillgodo.

Halva mandatperioden har nu gått och de rödgrönrosa majoriteten hänvisar till olika uppdrag i budget. Men efter drygt 2 år av mandatperioden har inget hänt, inga rapporter eller uppföljningar, som visar på resultat i denna fråga har redovisats. Rätt uppdrag redan efter valet 2014 borde nu visat på resultat för länge sedan. Detta visar på ett bristande intresse från majoriteten. Det är inte bara ord utan handling som gäller. Vi ser även det bristande intresset från majoritetens sida i Svenskt Näringslivs årliga ranking av Sveriges kommuner där företagsklimatet årligen betygsätts. Stockholm har sedan 2015 tappat 26 platser! När det gäller kommunpolitikernas attityder till företagande ligger Stockholm på plats 200! Detta är oacceptabelt, för Stockholm, våra invånare och vår framtid. Mot bakgrund av den senaste tidens starka flyktingström till Sverige och framförallt till storstäderna behöver vi satsa på fler vägar, som leder till arbete. Det går inte att då välja bort ökad stimulans till företagande för gruppen nyanlända.